

Universitetsstyret

Dato: 12. mai 2016

Høringsutkast SAB4

IFIKK takker for anledningen til å komme med høringsinnspill til SAB4. Det er til dels mye som står på spill og det er derfor svært viktig med forankring i organisasjonen. Rapporten er stor og tiltakene mange. Vi vil her fokusere på de områdene IFIKKs styre anser som viktigst for oss og der vi har bestemte meninger.

Rekrutteringsprosesser

IFIKK er et institutt med høye internasjonale ambisjoner og som allerede rekrutterer internasjonalt på alle nivåer – særlig innenfor filosofi hvor vi både har et SFF og Toppforskprosjekt. Vi kan bevitne at det er mange ting som ikke er spesielt egnet for å tiltrekke seg de beste ved UiOs tilsettingsprosedyrer. Bare de siste to årene har vi mistet fem internasjonale toppkandidater av forskjellige årsaker.

En svært viktig faktor er at vi mister momentum i disse sakene. Derfor støtter tiltak for å begrense "passiv tidsbruk" og ideen om at ukontroversielle saker kun behandles i ett kollegialt organ, men foreslår at organet som kuttes ut er det øverste organet snarere enn det nederste.

Konkret mener vi at instituttstyret helt opplagt kan ha tilsettende myndighet i alle PhD- og postdoc-ansettelser. Dette har vi allerede praktisert med stort hell på HF når det gjelder eksterntfinansierte PhD'er. Videre har vi i de to siste styreperiodene aldri opplevd at fakultetets tilsettingsorgan (TUV) har omgjort noen innstillingsvedtak i disse sakene. Dette organet har kun vært sandpåstrøing og vi har hatt problemer med å holde særlig internasjonale søkere varme når andre tilbud har kommet i mellomtiden.

Videre mener vi at instituttstyret bør kunne være tilsettende myndighet når det gjelder ukontroversielle faste ansettelser. Forslaget om å legge innstillende myndighet i slike saker til instituttleder, mener vi derimot ikke er godt. Instituttleder sitter oftest i innstillingskomiteen allerede hvilket vi mener er svært nyttig, men det vil gi instituttleder for mye makt og man vil miste et verdifullt kollegialt og faglig blick dersom instituttstyret kobles ut. I ukontroversielle saker mener vi derfor at fakultetets TUV kan kuttes ut. Hvis det er problematisk å gi instituttstyret tilsettende myndighet kunne evt. dekanen ta disse ukontroversielle sakene fortløpende på fullmakt etter innstilling fra instituttstyret.

Vi støtter også en tydelig arbeidsdeling mellom de forskjellige komiteene. At sakkyndig komite kun skal se på vitenskapelig produksjon, mens sorterings- og intervjukomite ser på helheten av kvalifikasjoner. Dette gjenspeiler langt på vei dagens situasjon der publikasjonene er det som veier mest hos sakkyndig komite samtidig som det er vanskelig for en sakkyndig komite å vurdere egnethet og pedagogisk kompetanse ut fra innsendt materiale. Det vil også gjøre jobben noe mindre og kanskje derfor også gjøre det lettere for komitemedlemmer å si ja.

Vi ser imidlertid at disse tiltakene ikke nødvendigvis er nok og tenker at man i tilfeller der det er stor sjans for at toppforskere glipper også kan ta i bruk kallelse i større grad og at instituttleder kan gis et større repertoar av virkemidler i selve forhandlingsprosessen i situasjoner der det kommer «counter offers» eller «retention offers». Vi ønsker også at man utreder mulighetene for «spousal hiring». Vi innser at dette er et vanskelig farvann og er ikke sikre på hvordan dette eventuelt bør gjøres, men vi ser også at andre universiteter her trumfer oss på dette området og at vi dermed står nokså sjanseløse.

Nivå 4

Mange av tiltakene i SAB4 trekker mot sterkere styring ovenfra. For å styrke medbestemmelse og faglighet i alle prosesser mener vi en utvikling av nivå 4-ledelse er helt essensielt. Vi er glade for at SAB-rapporten understreker dette. Vi er samtidig enige i at det her må være stor variasjon på tvers av UiO. Det viktigste er imidlertid at denne funksjonen blir ivaretatt på en ordentlig måte og at roller og ansvar er tydelige.

Etter instituttsammenslåinger ved HF er de største instituttene blitt for store og heterogene til at instituttet kan sikre god nok oppfølging av personalet og faglighet i alle ledd uten et velfungerende nivå 4 som er i god kontakt med ledelsen. Vi har fire faggrupper med hver sin fagleder som også sitter i instituttets lederteam. I tillegg har vi en SFF-leder. Hos oss er det viktig at dette nivået også gis et betydelig ansvar for undervisningsportefølje, frikjøp, strategi osv. Vi ser derimot ikke noe behov for et nytt styre på dette nivået. Faglederne er også med som saksforberedere til instituttets styre.

Handlingsrom

SAB-rapporten går inn for å beholde betydelig økonomisk handlingsrom på fakultets- og universitetsnivå for å kunne gjennomføre strategiske satsinger, sikre tverrfaglighet og endringsmulighet. IFIKKs styre ser argumentene, men er samtidig bekymret for den faglige kjernevirksomheten hvor det er viktig med romslige og forutsigbare vilkår. Disse to tingene må derfor nøye avbalanseres mot hverandre og det er viktig med tydelige konsekvensutredninger. For oss er det vanskelig å overskue konsekvensene slik dette er fremstilt i gruppens rapport.

Rektor

Den mest kontroversielle saken i dokumentet er naturlig nok spørsmålet om valgt eller ansatt rektor. Her støtter IFIKK mindretallet og går inn for valg.

Dagens universitetsledere trenger både legitimitet fra universitetssamfunnet og spesielle kvalifikasjoner som ikke så lett lar seg teste gjennom forskjellige valgordninger. Vi støtter derfor tanken om hybridmodeller. Vi mener imidlertid at vektingen av legitimitet versus kvalifikasjoner og dermed om denne lederen bør være valgt eller ansatt bør være forskjellig på de ulike nivåene avhengig av oppgavenes natur.

IFIKK har i dag ansatt instituttleder og ser at det fungerer godt for de oppgaver en instituttleder skal ha. Her er det snakk om å inneha viktige kvalifikasjoner og evner innen personal og økonomi som er viktig å få testet ut gjennom bl.a. intervju og referanser. Så lenge det er en intervjukomite med betydelig representasjon fra de ansatte og instituttstyret som innstiller mener vi dette gir god legitimitet i prosessen selv om vi godt kunne tenke oss å gå lenger i retning hybriditet ved f.eks. å arrangere et åpent møte der de intervjuede kandidatene presenterte seg og staben kunne stille spørsmål.

Når det gjelder dekan og rektor mener vi imidlertid at disse rollene er mer politiske og at mandatet fra universitetssamfunnet derfor må veie tyngre. Det forutsetter etter vår mening fortsatt valg av disse lederne. Vi går derfor sterkt inn for å beholde valgt rektor og støtter mindretallet.

Ideelt sett ville vi ønsket enhetlig ledelse på alle nivåer.

Med hilsen

Mathilde Skoie
instituttleder